

Sygn. akt VIII U 1575/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych - I Oddział w Ł. odmówił H. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, wskazując, że Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z 14 lutego 2019 r. ustalił, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

/decyzja – k 103-104 akt ZUS/

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podniósł, że jego stan zdrowia uniemożliwia podjęcie jakiegokolwiek pracy.

/odwołanie - k. 3-4/

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c., argumentując, że wnioskodawca nie złożył sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z 14 lutego 2019 r.

/odpowiedź na odwołanie k. 66- 66 odwrót/

W dniu 19 czerwca 2019r. Sąd Okręgowy ustanowił dla wnioskodawcy pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego.

/postanowienie - k. 74/

Na rozprawie 26 sierpnia 2019 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, oświadczając, że nie zostały opłacone ani w całości, ani w części, jednocześnie składając dokumentację medyczną wnioskodawcy na potwierdzenie pojawienia się nowych okoliczności w sprawie, wnosząc o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Pełnomocnik ZUS wniósł natomiast o odrzucenie odwołania.

/oświadczenia pełnomocników stron – 00:01:06-00:03:47 – płyta CD k.92/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 29 stycznia 2019 r. H. C. (urodzony (...)) złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/wniosek k. 95-96 akt ZUS/

Wnioskodawca do dnia 28 lutego 2019 r. pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

/niesporne/

Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 14 lutego 2019 r. nie stwierdził u wnioskodawcy niezdolności do pracy.

/orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS k. 99-100 akt ZUS/

Wnioskodawca otrzymał w/w orzeczenie w dniu 14 lutego 2019 r., od którego nie złożył sprzeciwu do Komisji Lekarskiej ZUS.

/niesporne, a nadto potwierdzenie odbioru orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS k. 99-100 verte akt ZUS/

W dniu 22 marca 2019 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, którą odmówił H. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, na podstawie orzeczenia z 14 lutego 2019 r. Lekarza Orzecznika ZUS stwierdzającego, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

/decyzja – k 103-104 akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega odrzuceniu.

W sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 14 lutego 2019 r. do Komisji Lekarskiej ZUS i na podstawie tego orzeczenia stwierdzającego, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy organ rentowy wydał w dniu 22 marca 2019 r. zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zmianami) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli spełnia on łącznie warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,***
- 2) osiągnął wymagany okres składkowy i nie składkowy,***
- 3) niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia (ubezpieczenia) albo nie później niż 18 miesięcy od ustania zatrudnienia (ubezpieczenia) chyba, że udowodnił okres składkowy i nie składkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.***

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.). Inaczej mówiąc, w sprawach tych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji, w granicach jej treści i przedmiotu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 marca 2011 r., III UZ 1/11, LEX nr 846597 i orzeczenia w nim powołane).

W myśl art. 477⁹ § 3¹ kpc. Sąd odrzuci odwołanie w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji albo stwierdzenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a osoba zainteresowana nie wniósła sprzeciwu od tego orzeczenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia. Jeżeli odwołanie opiera się także na zarzucie nierozpatrzenia wniesionego po terminie sprzeciwu od tego orzeczenia, a wniesienie sprzeciwu po terminie nastąpiło z przyczyn niezależnych od osoby zainteresowanej, sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie. W takim przypadku organ rentowy kieruje sprzeciw do rozpatrzenia do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Należy w tym miejscu wskazać, że w uchwale z dnia 15 marca 2006 r., II UZP 17/05 (OSNP 2006/15-16/245) Sąd Najwyższy stwierdził, że na podstawie art. 477⁹ § 3¹k.p.c. sąd odrzuca

odwołanie, w którym ubezpieczony podnosi wyłącznie zarzuty przeciwko orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS w kwestiach określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1 - 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.). "Oparcie odwołania wyłącznie na zarzutach dotyczących orzeczenia lekarza orzecznika" dotyczy każdego takiego orzeczenia, a więc wszystkich kwestii ujętych w art. 14 wyżej wskazanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy, związku przyczynowego niezdolności do pracy lub śmierci z określonymi okolicznościami, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do samodzielnej egzystencji oraz celowości przekwalifikowania zawodowego. W każdym z tych wypadków orzeczenie lekarza orzecznika stanowi podstawę do wydania decyzji w sprawie o świadczenie, do którego prawo uzależnione jest od stwierdzenia niezdolności do pracy, niezależnie od tego, czy chodzi wyłącznie o stwierdzenie niezdolności do pracy, czy pozostałe kwestie.

W uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały Sąd Najwyższy, między innymi, wskazał, że nie wniesienie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika oznacza, że wnioskodawca zgadza się, iż wszystkie stwierdzenia w nim zawarte są prawdziwe. Tym samym proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do renty zostaje zakończony. Odrzucenie odwołania jest zatem uzasadnione i konieczne, jeśli sprawa dotyczy świadczenia z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo zależy od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawą wydania decyzji jest orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, gdy odwołujący się nie wniósł sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS oraz gdy odwołanie jest oparte wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia (por. uchwała SN z dnia 15 marca

2006 r., II UZP 17/05, OSNPUSiSP 2006, nr 15-16, poz. 245; zob. także wyrok SN z dnia 21 maja 2010 r., I UK 23/10, LEX nr 604207).

Ponadto mając na uwadze argumentację strony odwołującej się, która powoływała się na nowe okoliczności medyczne, Sąd zważył, że zgodnie z treścią art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie Lekarza Orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie Komisji Lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Jednakże wobec braku wniesienia przez ubezpieczonego w ustawowym terminie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika do komisji lekarskiej ZUS, uznać należało, że zachodzą podstawy do odrzucenia odwołania w trybie art. 477⁹ § 3¹ zd. 1 k.p.c. Brak wniesienia skutecznie sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika zamyka drogę do dochodzenia swoich praw przed Sądem, gdyż w pierwszej kolejności musi zostać wyczerpany dwuinstancyjny tryb ustalania okoliczności związanych z niezdolnością do pracy w ramach postępowania przed organem rentowym. Warunkiem dla merytorycznej oceny odwołania od decyzji organu rentowego jest najpierw wyczerpanie przez ubezpieczonego istniejącej drogi odwoławczej od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Wskazać przy tym należy, że ubezpieczony został prawidłowo pouczone o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu do komisji lekarskiej ZUS, a także o skutkach braku złożenia takiego sprzeciwu. Orzeczenie lekarza orzecznika nie rozstrzyga o prawie do świadczenia, ale stwierdza fakty istotne dla ustalania, czy osoba zainteresowana spełnia przesłanki do uzyskania

świadczenia. Dlatego orzeczenie to, osoba ubezpieczona powinna oceniać w świetle stwierdzonych w nim okoliczności, w tym również daty powstania niezdolności do pracy, a w przypadku, gdy nie zgadza się z tymi ustaleniami, czy też nie zgadzają się one z rzeczywistością, wnieść sprzeciw do komisji lekarskiej ZUS. Ubezpieczony nie skorzystał z możliwości złożenia sprzeciwu do komisji lekarskiej Zakładu.

Na marginesie należy wskazać, że zgodnie z art. 14 ust. 2c ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wniosek osoby zainteresowanej, może przywrócić termin na wniesienie sprzeciwu, w tym w szczególności w razie odrzucenia przez sąd odwołania od decyzji w przypadku określonym w art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. Ubezpieczony może zatem rozważyć możliwość wystąpienia do organu rentowego z wnioskiem o przywrócenie mu terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika, podając przyczyny, które uniemożliwiły mu złożenie tego środka odwoławczego w terminie. Wniosek o przywrócenie terminu składa się do organu rentowego wraz ze sprzeciwem.

Wobec konieczności odrzucenia odwołania, Sąd oddalił wnioski dowodowe strony odwołującej się, albowiem brak sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS uniemożliwił wypowiedzenie się przez Komisję Lekarską ZUS o stanie zdrowia ubezpieczonego i weryfikacji orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS, a przez to proces ustalania okoliczności faktycznych, mających znaczenie dla nabycia prawa do renty został zakończony.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd na podstawie art. 477⁹ § 3¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Na podstawie § 15 ust. 2 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 68 ze zm.) przyznał i nakazał wypłacić z kasy Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz radcy prawnego K. P. kwotę 110,70 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy udzielonej wnioskodawcy z urzędu.

A.P.

z/odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełn. wnioskodawcy

05.09.2019r.